

12.ÜNİTE

TYT Temel ve Orta Düzey Kimya Soru Bankası

Asitlerin ve Bazların Metallerle Tepkimeleri

OĞUZ CAN

ASİTLERİN VE BAZLARIN METALLERLE TEPKİMELERİ

OKSİTLER

OKSİTLERİN TEPKİMELERİ

METAL KARBONATLARI

METALLERİN ASİTLERLE TEPKİMELERİ

METALLERİN BAZLARLA TEPKİMELERİ

Oksitler

- Asidik oksit : Ametal + Zengin oksijen (CO_2 , SO_2 , N_2O_5 ...)
- Asidik oksitler suyla tepkimeye girerek asitleri oluşturur.
- Bazik oksit : Metal + oksijen (Na_2O , CaO , MgO ...)
- Bazik oksitler suyla tepkimeye girerek bazları oluşturur.
- Nötr oksit : Ametal + Fakir oksijen (N_2O , NO , CO ...)
- Nötr oksitler yanarak asidik oksitleri oluşturur.
- Ametaller : C, H, P, S, I, F, O, N, Br, Cl

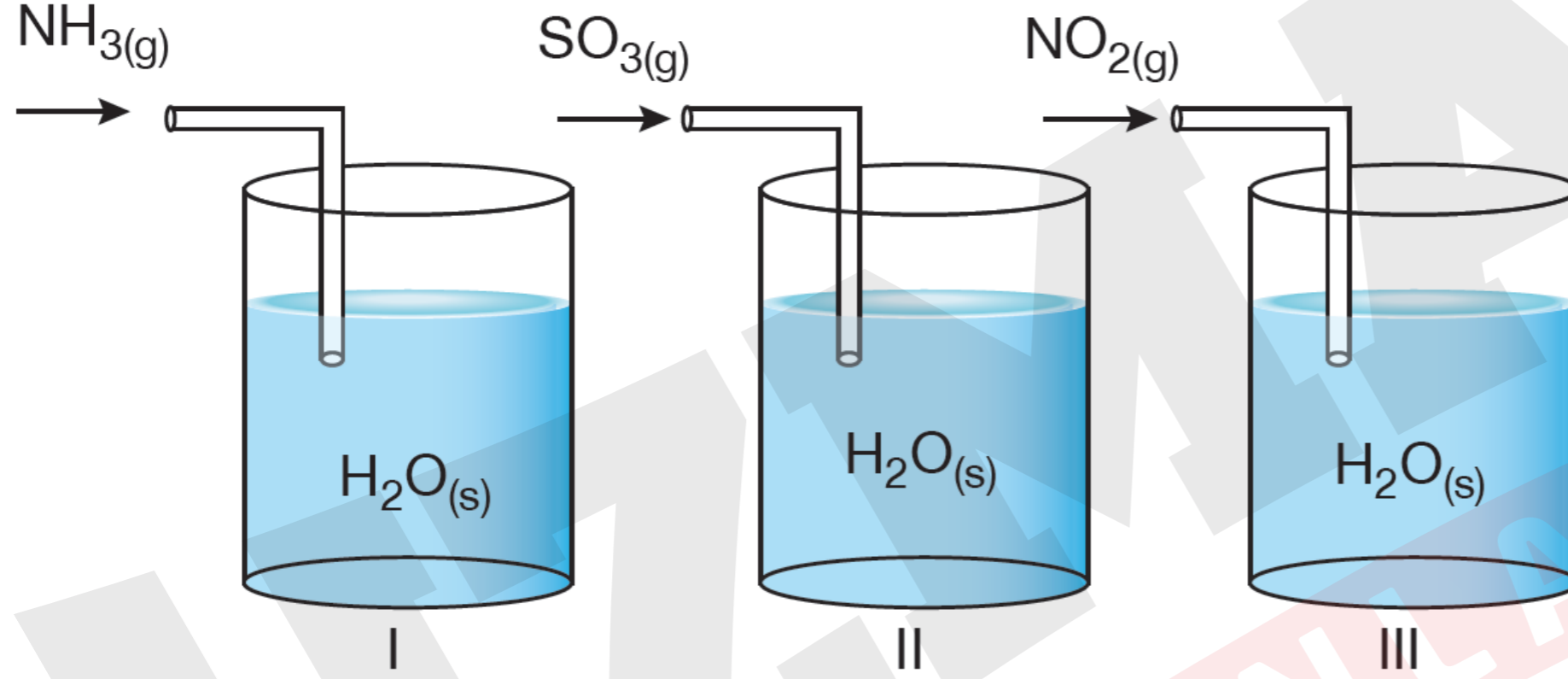
CO_2	CO	NO_2	CaO
NO	N_2O_3	MgO	SO_3
SO_3	N_2O	K_2O	N_2O_5

→ Ametaller : C, H, P, S, I, F, O, N, Br, Cl

Örnek:

Şekildeki borulardan gazlar, içinde su bulunan kaplara veriliyor.

Kaplarda oluşan çözeltilerden hangilerinin oda koşullarındaki pH değeri 7'den küçüktür?

A) Yalnız I

B) Yalnız II

C) Yalnız III

D) I ve II

E) II ve III

Örnek:

XO_3 ve Y_2O bileşiklerinin sulu çözeltilerinin oda koşullarındaki pH değerleri sırasıyla 3 ve 12'dir.

Buna göre kaplardaki çözeltilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

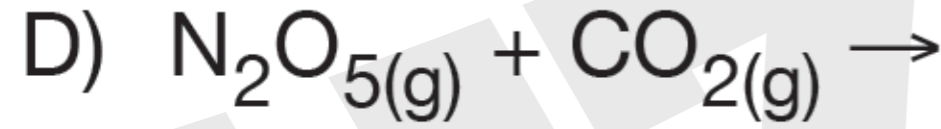
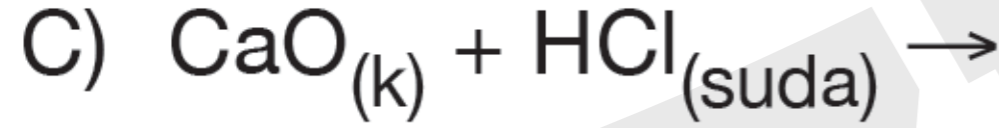
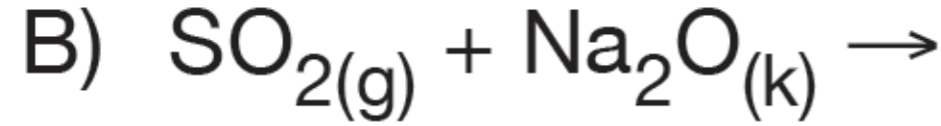
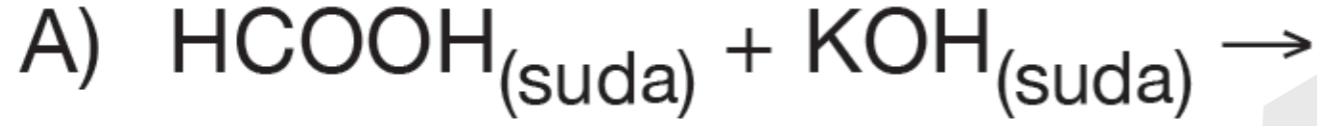
- A) X ametaldir.
- B) Y metaldir.
- C) XO_3 'ün sulu çözeltisi asidiktir.
- D) Y_2O çözeltisi mavi turnusolu kırmızıya çevirir.
- E) Çözeltiler karıştırılırsa nötrleşme tepkimesi gerçekleşir.

Oksitlerin tepkimeleri

Örnek:

Aşağıdaki tepkimelerden hangisi gerçekleşmez?

YAYINLARI

Metal karbonatları

- Metal karbonatları (Na_2CO_3 , CaCO_3 , MgCO_3 ...) bazik özellik gösterir.
- Asitlerle tepkimeye girerek CO_2 gazı açığa çıkarırlar.

Metallerin asitlerle tepkimeleri

Soy metaller
(Au, Pt)

+ Saf asit $\Rightarrow$ tepkime yok

Yarı soy metaller
(Cu, Hg, Ag)

+ HNO_3 $\Rightarrow$ NO ya da
 NO_2 gazı

+ H_2SO_4 $\Rightarrow$ SO_2 gazı

Diğer metaller
(Na, Mg, Al ....)

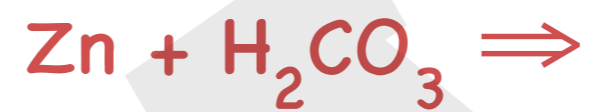
+ Asit $\Rightarrow$ H_2 gazı

Metallerin bazlarla tepkimeleri

Amfoter metaller + Kuvvetli baz $\Rightarrow$ H₂
(Al, Zn, Be, Cr, Pb, Sn)

Örnek:

Tabloda, tepkime verenler (+), tepkime vermeyenler (-) ile gösterilmiştir.

	HBr	H ₂ SO ₄	NaOH
X	-	+	-
Y	+	+	-
Z	+	+	+

Buna göre X, Y ve Z metalleri aşağıdakilerden hangisi olabilir?

	X	Y	Z
A)	Cu	Mg	Zn
B)	Ca	Cu	Al
C)	Hg	Ca	Mg
D)	Mg	Ag	Al
E)	Ag	Al	Na

